

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
Філалагічны факультэт
Кафедра гісторыі беларускай мовы

Анатацыя да дыпломнай працы

**“Моўна-выяўленчыя сродкі
ў творы В. Дуніна-Марцінкевіча «Пінская шляхта»”**

Жуковіч Ганна Іванаўна

Навуковы кіраўнік – дацэнт Кулеш Ганна Іванаўна

2014

РЭФЕРАТ

Жуковіч Ганна Іванаўна

“Моўна-выяўленчыя сродкі

ў творы В. Дуніна-Марцінкевіча «Пінская шляхта»”

Ключавыя словы: моўна-выяўленчыя сродкі, метафара, функцыі метафары, класіфікацыя метафар, групы метафар паводле марфалагічнага выяўлення, групы метафар паводле іх функцый; эпітэт, семантычныя віды эпітэтаў, структурныя тыпы эпітэтаў, марфалагічнае выражэнне эпітэтаў, віды эпітэтаў.

У дыпломнай працы даследуюцца эпітэты і метафары, выкарыстаныя Вінцэнтам Дуніным-Марцінкевічам у камедыі “Пінская шляхта”.

Актуальнасць даследавання вызначаецца неабходнасцю сістэмнага аналізу моўна-выяўленчых сродкаў у названым творы.

Мэтай дыпломнай працы з’яўляецца апісанне агульнамоўных, індывідуальна-аўтарскіх (аказіянальных), народна-паэтычных (сталых) эпітэтаў і вербальных, субстантыўных, ад’ектыўных метафар у камедыі Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча “Пінская шляхта” ў іх адносінах да аўтарскай індывідуальнасці.

У адпаведнасці з пастаўленай мэтай вырашаюцца наступныя задачы:

1) вывучыць даследаванні, звязаныя з эпітэтам і метафарай як канструктыўнымі кампанентамі тэксту, іх значэннем у мастацкім творы;

2) выявіць эпітэты і метафары ў камедыі Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча “Пінская шляхта”;

3) класіфікаваць эпітэты і метафары з камедыі “Пінская шляхта” Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча па іх часцінамоўнай прыналежнасці, ступені замацаванасці ў мове, па структуры, семантычнай злітнасці з паяснёным словам;

4) ахарактарызаваць метафары і эпітэты як самастойныя сродкі стварэння мастацкай выразнасці і вобразнасці;

5) правесці апісанне асаблівасцей выкарыстання тропаў у моўнай сістэме аўтара.

Аб’ект даследавання – стылістычныя функцыі, марфалагічныя, структурныя і семантычныя асаблівасці эпітэтаў і метафар у мове драматычнага твора Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча.

Метады даследавання: метады назірання, пры дапамозе якога быў выбраны матэрыял для лінгвістычнага аналізу; апісальны метады з выкарыстаннем прыёмаў інтэрпрэтацыі; метады кантэкстуальнага аналізу; статыстычны метады.

Работа складаецца з уводзінаў, 4 глаў, 14 падглаў, заключэння, спісу выкарыстанай літаратуры і мае агульны аб’ём 52 старонкі.

РЕФЕРАТ

Жукович Анна Ивановна

“Изобразительно-выразительные средства в произведении В. Дунина-Марцинкевича «Пинская шляхта»”

Ключевые слова: изобразительно-выразительные средства, метафора, функции метафоры, классификация метафор, группы метафор относительно их морфологического выражения, группы метафор относительно их функций; эпитет, семантические виды эпитетов, структурные типы эпитетов, морфологическое выражение эпитетов, виды эпитетов.

В дипломной работе исследуются эпитеты и метафоры, использованные В. Дуниным-Марцинкевичем в комедии «Пинская шляхта».

Актуальность исследования определяется необходимостью системного анализа изобразительно-выразительных средств в названном произведении.

Целью дипломной работы является описание общеязыковых, индивидуально-авторских (оказиональных), народно-поэтических (постоянных) эпитетов и вербальных, субстантивных, адъективных метафор в комедии Винцента Дунина-Марцинкевича «Пинская шляхта» в их отношении к авторской индивидуальности.

В соответствии с поставленной целью изучаются следующие задачи:

1) изучить исследования, связанные с эпитетом и метафорой как конструктивными компонентами текста, их значением в художественном произведении;

2) выявить эпитеты и метафоры в комедии Винцента Дунина-Марцинкевича «Пинская шляхта»;

3) классифицировать эпитеты и метафоры из комедии Винцента Дунина-Марцинкевича «Пинская шляхта» по их принадлежности к частям речи, степени закрепления в языке, по структуре, семантической связи с пояснительным словом;

4) охарактеризовать метафоры и эпитеты как самостоятельные средства художественной выразительности и образности;

5) провести описание особенностей использования тропов в языковой системе автора.

Объект исследования – стилистические функции, морфологические, структурные и семантические особенности эпитетов и метафор в языке драматургического произведения Винцента Дунина-Марцинкевича.

Методы исследования: метод наблюдения, с помощью которого был выбран материал для лингвистического анализа; описательный метод с использованием приёмов интерпретации; метод контекстуального анализа; статистический метод.

Работа состоит из введения, 4 глав, 14 подглав, заключения, списка использованной литературы и имеет объём 52 страницы.

ABSTRACT

Zhukovich Hanna I.

“Figurative expressive means in the comedy «Pinsk gentry» by Vintsent Dunin-Martsinkevich”

Key words: figurative expressive means, metaphor, functions of metaphor, classification of metaphors, functional metaphors, epithet, semantic epithets, structural types of epithets, morphological epithets, types of epithets.

The figurative expressive means used by Vintsent Dunin-Martsinkevich in his comedy “Pinsk gentry” are researched in the diploma thesis.

The actuality of the study is determined by the necessity of systemic analysis of epithets and metaphors in Vintsent Dunin-Martsinkevich’s comedy “Pinsk gentry”.

The goal of the diploma thesis is the description of general, nonce and folklore epithets as well as verbal, substantive and adjective metaphors in Vintsent Dunin-Martsinkevich’s comedy “Pinsk gentry”.

According to the goal set up in the diploma thesis the following tasks are solved:

- 1) to study the contemporary understanding of metaphor and epithet essence;
- 2) to find epithets and metaphors in Vintsent Dunin-Martsinkevich’s comedy “Pinsk gentry”;
- 3) to classify epithets and metaphors used by Vintsent Dunin-Martsinkevich in his comedy “Pinsk gentry”;
- 4) to describe the author’s specific use of tropes his comedy.

The object of the research is stylistic functions, morphological, structural and semantic features of epithets and metaphors in the language of Vincent Dunin-Martsinkevich’s works.

Methods: observation, a descriptive and contextual analysis

The diploma thesis consists of an introduction, four chapters, a conclusion and a list of references. The amount of pages is fifty two.